

ความสัมพันธ์กับธุรกิจญี่ปุ่น

ถาม มันต่อเนื่องมาจากสยามคูโบต้าที่เป็นการ joint venture ครั้งแรก?

ตอบ เอ๋อสยามคูโบต้าเกี่ยวข้องกับคนแนะนำ แต่ว่าการเจรจามีปัญหา เจรจากับหนึ่ง ดิตช่วงสงครามเวียดนาม แต่สุดท้ายก็เลยตกลงกัน คุณกันหลายรอบได้เรื่องตั้งโรงงานประกอบ

ถาม มีการศึกษา ความเป็นไปได้ของโครงการขั้นแรกๆ ไหม?

ตอบ มีการหารือ วางแผนว่าถ้าจะผลิต ตลาดมีเท่าไร จะตั้งโรงงานเท่าไร อะไรพวกนี้มากกว่า ส่วนใหญ่เป็นเรื่องตกลงกันว่า จะเอาโรงงานขนาดไหน ฝ่ายญี่ปุ่นจะทำอะไร ฝ่ายไทยจะทำอะไร เวลาเริ่มผลิตจะที่ไหน จะผลิตในประเทศที่ไหน จะมาประกอบที่ไหน แรกๆ ก็แค่ประกอบ ปีสองปีแรก แล้วก็หลังจากนั้นค่อยๆ เพิ่ม local content เข้าไปเรื่อยๆ

ถาม มองย้อนกลับไปโครงการนั้นมีระยะอะไรกับการที่มีความสัมพันธ์กับญี่ปุ่น

ตอบ มันสะท้อนถึงสินค้าญี่ปุ่นในเมืองไทยมีเยอะเพราะฉะนั้นญี่ปุ่นก็อยากจะมาลงทุน เมื่ออยากจะมาลงทุน มีช่วงหนึ่ง ถ้าอยากได้บัตรส่งเสริมซึ่งมีสิทธิพิเศษก็ต้องมาร่วมทุนเพราะมีลดภาษีขึ้นส่วนด้วยซ้ำ สมัยนั้นนั่นนะ แต่ตอนนี้ส่วนใหญ่ก็ไม่มีแล้ว ก็ต้องยอมรับว่าการลงทุนตั้งโรงงาน เหตุที่มาใหญ่ๆ ก็คือเรื่องกำไร

ถาม ส่วนเราก็เป็นฝ่ายเลือกเพราะช่วงหลังๆ มีเข้ามาเสนอเราเยอะเหมือนกัน

ตอบ ส่วนใหญ่พวกญี่ปุ่นเขาก็ใช้ trading มีหลายราย.....พวกนั้นเขารู้จักกันกับเราอยู่แล้ว ก็มาขายของให้เรา ก็มาถามเขามีบริษัทญี่ปุ่นสนใจไหม ก็...มาคุยสิ เขามาถามเราเท่านั้นเอง

ถาม ช่วงที่ trading company ญี่ปุ่นเข้ามาติดต่อแควกับเขามาติดต่อเอง มันช่วงไหน

ตอบ ตลอดมาพวกบริษัทผลิตในญี่ปุ่น การค้าต่างประเทศจะผ่าน trading company แต่บางบริษัทเขาไม่ใช่ trading company TOYOTA ก็ไม่ใช่ แต่อันนั้นที่มาก็เช่นนั้น ช่วงนั้น BOI ประกาศจะให้การส่งเสริมการผลิต เครื่องยนต์รถปิกอัพและ TOYOTA ก็สนใจ

ถาม อันนี้ไม่ใช่เราเสนอเอง มีคนบอกว่าญี่ปุ่นเป็นคน initiate เอง แต่ไปเลือกญี่ปุ่น?

ตอบ ไม่ BOI เป็นผู้ประกาศว่าจะให้การสนับสนุนการผลิตเครื่องยนต์รถปิกอัพ ช่วงนั้นก็มีส่วน Nissan ร่วมกับพอร์ประภา Mitsubishi ก็ร่วมกับอีกกลุ่มหนึ่ง TOYOTA ร่วมกับเรา

ถาม ญี่ปุ่นไม่ได้ชักชวน?

ตอบ BOI เป็นคนชักชวน เขามีสำนักงานต่างประเทศแล้ว เวลาที่มีประกาศอะไรเขาก็ให้พวกนี้ไปติดต่อโฆษณา ชี้ชวน

ถาม จับคู่กันได้ไง TOYOTA กับญี่ปุ่น?

ตอบ เขาไม่มีพาร์ทเนอร์ Nissan เขาก็มีของเขาแล้ว Isuzu เขาก็มีของเขาแล้ว แต่ TOYOTA ไม่มี มีสักหนึ่งเขาให้ดีลเลอร์ถือ
หุ้นได้ มีการประกอบที่สำโรง แต่ตอนนั้นยังไม่มีเรื่อง BOI ไม่มีเรื่องบังคับ เงินไซ แต่ว่าเรื่องเครื่องยนต์แล้ว BOI บังคับว่าต้อง
มีผู้ถือหุ้นไทย

ถาม นี่ถือเป็นโครงการที่ค่อนข้างใหญ่สำหรับปุ่น?

ตอบ ก็ใช้ได้นะเพราะเราก็เป็นหุ้นส่วน 50 : 50 ในตอนแรกเลย ถ้าเกิด TOYOTA ไม่ใช่เป็นเจ้าของ เขาไม่มีวันเอาเมืองไทยเป็น
ศูนย์กลาง ตอนนี้อุรกิจรถยนต์เมืองไทยไม่มีเรื่องเงินไซว่าต้องมีผู้ถือหุ้นไทย เพราะว่าเราต้องการให้เมืองไทยเป็นศูนย์กลาง
การผลิตรถยนต์ ถ้าเกิดไม่让他ไปตั้งที่ประเทศอื่นที่ยอมให้เขาเป็นหุ้นใหญ่ ในทุกวันนี้ TOYOTA ก็ยังถือว่าเรามีหุ้นใหญ่ ก็
ยังมีสิทธิ 70 - 80% ในทุกโครงการ

ถาม เราลดหุ้นก่อนวิกฤติหรือหลัง?

ตอบ คือ นโยบาย BOI ยอมให้เปลี่ยนเงื่อนไขหลังวิกฤติ แต่เรารู้ว่าเขาพร้อมที่จะโอนการผลิตจากที่อื่นมาเมืองไทยโดย
เฉพาะที่ญี่ปุ่น ถ้าเกิดเขาถือหุ้นใหญ่ได้ แต่จนเกิดวิกฤตินโยบายของรัฐยังไม่ได้ผล